

Bilans uglja 2017. godina

Proizvodnja uglja u Crnoj Gori u 2017. godini iznosila je 1 474,8 hiljada tona, od toga 55,2 hiljade tona mrkog uglja i 1 419,6 hiljada tona lignita.

Ukupno raspoloživa količina uglja za finalnu potrošnju u 2017. godini iznosila je 42,5 hiljada tona, od čega je 24,9 hiljada tona utrošeno u industriji, dok je 17,6 hiljada tona utrošeno u ostalim sektorima. Za proizvodnju električne energije utrošeno je 53,1 hiljade tona mrkog uglja i 1 287,2 hiljade tona lignita.

Grafik 1. Finalna potrošnja uglja po potrošačima u Crnoj Gori, u hilj. tona

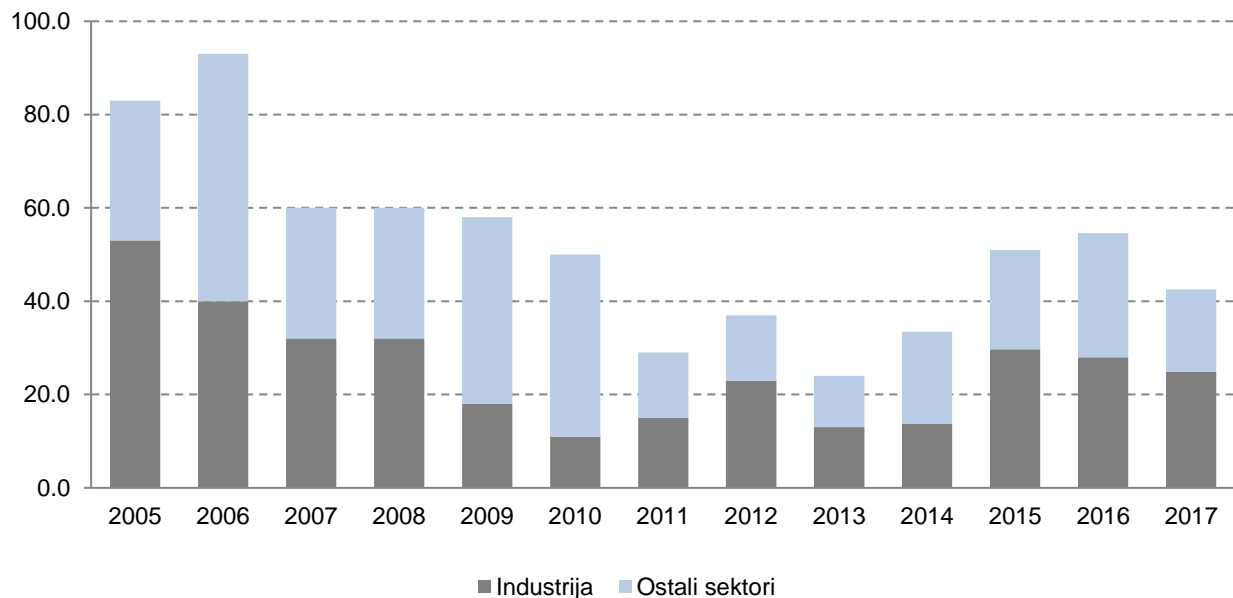

Tabela 1. Bilans uglja u Crnoj Gori, 2017. godina

EUROSTAT format

	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit
	1000 t			TJ		
Proizvodnja domaće primarne energije	1 474,8	55,2	1 419,6	14 000	925	13 075
Uvoz	5,0	-	5,0	46	-	46
Saldo zaliha	-	-	-	-	-	-
Izvoz	- 97,0	- 1,3	- 95,7	- 903	- 22	- 881
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Bruto domaća potrošnja energije	1 382,8	53,9	1 328,9	13 143	903	12 240
Transformacije - ulaz	1 340,3	53,1	1 287,2	12 746	889	11 857
Termoelektrane (glavni proizvođači)	1 340,3	53,1	1 287,2	12 746	889	11 857
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Transformacije - izlaz	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Izmjene i transferi, povratni tokovi	-	-	-	-	-	-
Transferi među proizvodima	-	-	-	-	-	-
Transferirani proizvodi	-	-	-	-	-	-
Povrat iz petrohemijske industrije	-	-	-	-	-	-
Potrošnja grane energetike	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Raspoloživo za finalnu potrošnju	42,5	0,8	41,7	397	14	383
Finalna ne-energetska potrošnja	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja energije	42,5	0,8	41,7	397	14	383
Industrija	24,9	0,8	24,1	235	14	221
Crna metalurgija	18,8	-	18,8	173	-	173
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Hemijska industrija	-	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	-	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	3,2	0,8	2,4	36	14	22
Tekstil i koža	-	-	-	-	-	-
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	0,9	-	0,9	8	-	8
Ostala industrija	2,0	-	2,0	18	-	18
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Drumski saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Vazdušni saobraćaj i transport	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Ostali saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Domaćinstva, trgovina, javna adm. isl.	17,6	-	17,6	162	-	162
Domaćinstva	10,2	-	10,2	94	-	94
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	7,4	-	7,4	68	-	68

Tabela 2. Bilans uglja u Crnoj Gori, 2017. godina

IEA format

	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit	Ugalj - ukupno	Mrki ugalj	Lignit
	1000 t			TJ		
Proizvodnja domaće primarne energije	1 474,8	55,2	1 419,6	14 000	925	13 075
Uvoz	5,0	-	5,0	46	-	46
Izvoz	- 97,0	- 1,3	- 95,7	- 903	- 22	- 881
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	-	-	-
Bruto snabdijevanje energijom	1 382,8	53,9	1 328,9	13 143	903	12 240
Transferi	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Transformacije	1 340,3	53,1	1 287,2	12 746	889	11 857
Termoelektrane (glavni proizvođači)	1 340,3	53,1	1 287,2	12 746	889	11 857
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja	42,5	0,8	41,7	397	14	383
Industrija	24,9	0,8	24,1	235	14	221
Crna metalurgija	18,8	-	18,8	173	-	173
Hemijska industrija	-	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	-	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	0,9	-	0,9	8	-	8
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	3,2	0,8	2,4	36	14	22
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	1,0	-	1,0	9	-	9
Građevinski materijali	-	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	-	-	-	-	-	-
Ostala industrija	1,0	-	1,0	9	-	9
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	17,6	-	17,6	162	-	162
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Trgovina i javne usluge	7,4	-	7,4	68	-	68
Domaćinstva	10,2	-	10,2	94	-	94
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Bilans uglja sadrži godišnje podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu, transformaciji, utrošku i raspodjeli uglja u Crnoj Gori u 2017. godini. Podaci su dati u prirodnim jedinicama mjere i u TJ (teradžulima).

Metodologija za izradu bilansa uglja, definicije i statistička terminologija, usklađeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Svaka dobronamjerna sugestija upućena od strane korisnika podataka biće sa zadovoljstvom prihvaćena.

Izveštajne jedinice (obuhvat)

Izveštajne jedinice za bilans uglja su privredna društva koja se bave proizvodnjom uglja. Bilans uglja obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

Definicije

Proizvodnja domaće primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, nafta, prirodni gas, biomasa, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetra i solarna energija).

Bruto domaća potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Proizvodnja domaće primarne energije

+ Uvoz

- Izvoz

+ Saldo zaliha

- Međunarodna skladišta

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Međunarodna skladišta obuhvataju količine isporučene za potrebe međunarodne brodske plovidbe.

Statistička razlika je kategorija koja uključuje zbir neobjašnjenih statističkih razlika između proizvodnje i potrošnje za pojedine energente.

Transformacije - ulaz je utrošak goriva kao sirovine za proizvodnju energije u termoelektranama, TE-TO, industrijskim energanama, toplanama, rafinerijama, visokim pećima i postrojenjima uglja.

Transformacije - izlaz obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije kao što su termoelektrična energija, toplotna energija, derivati nafte, visokopećni gas, konvertorski gas i ugalj.

Razmjena i transferi obuhvataju razmjenu međufaznih proizvoda (frakcije, destilati), gotovih proizvoda (hidroelektrična energija) i proizvoda koji se ponovo prerađuju (primarni benzin, mazut, maziva).

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetsom sektoru.

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Energija raspoloživa za finalnu potrošnju predstavlja energiju namijenjenu krajnjim potrošačima.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji (crna metalurgija, obojeni metali, hemijska industrija, nemetalni minerali, vađenje rude i kamena, prehrambeni proizvodi, pića i duvan, tekstil i koža, papir, celuloza i štampanje, mašine i oprema, ostala industrija);
- saobraćaju (željeznice, drumski, vazdušni, brodski i ostali saobraćaj);
- domaćinstvima, poljoprivredi i ostalim sektorima (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, itd.).

Finalna potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

- Bruto domaća potrošnja energije
- + Transformacije
- + Izmjene i transferi, povratni tokovi
- Potrošnja grane energetike
- Gubici prenosa i distribucije energije

Faktori za konverziju jedinica mjere energije

Konverzivni faktori za pretvaranje energije u različite energetske jedinice objavljeni su u Priručniku za energetska statistiku IEA/OECD/EUROSTAT.

Konverzivni odnosi određenih energetske jedinica prikazani su u tabeli:

	TJ	Gcal	Mtoe	GWh
TJ	1	238,8	$2,388 \times 10^{-5}$	0.2778
Gcal	$4,1868 \times 10^{-3}$	1	10^{-7}	$1,163 \times 10^{-3}$
Mtoe	$4,1868 \times 10^{-4}$	10^7	1	11630
GWh	3,6	860	$8,6 \times 10^{-5}$	1

Jedinica mjere:

- TJ = teradžul
- Gcal = gigakalorija
- Mtoe = milion tona ekvivalentne nafte
- GWh = gigavat čas
- t = tona

Znaci:

- = nema pojave
- ... = ne raspolaže sa podatkom
- 0 = podatak je manji od 0,5 date jedinice mjere
- 1) = napomena

Shodno Politici revizije Uprave za statistiku, konačni podaci se objavljuju datumom definisanim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ernad KOLIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org